

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Аналіз інвестиційних та інноваційних проєктів

Шифр та назва спеціальності

D2 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Інститут

ННІ Економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу

Спеціалізація**Кафедра**

Обліку і фінансів (205)

Освітня програма

Фінанси, банківська справа та страхування

Тип дисципліни

Вибіркова

Рівень освіти

Третій (освітньо-науковий)

Форма навчання

Денна, заочна

Семестр

3

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Манойленко Олександр Володимирович

oleksandr.manoylenko@khpi.edu.ua

Доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку і фінансів (НТУ «ХПІ»)

Автор понад 250 наукових і навчально-методичних публікацій. Провідний лектор з курсів: «Сучасні методи досліджень з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку», «Блок-чейн технології та криптотрейдинг», «Аналіз інвестиційних та інноваційних проєктів».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Освітній компонент спрямовано на формування у здобувачів поглиблених знань і практичних навичок з оцінювання інвестиційних та інноваційних проєктів, зокрема у фінансовому, ризиковому, стратегічному та ефективнісному вимірах. Охоплює методи дисконтованого грошового потоку, аналіз ризиків, оцінку комерційної, бюджетної та суспільної ефективності, а також специфіку аналізу інноваційних проєктів у фінансовому середовищі.

Мета та цілі дисципліни

Формування у здобувачів системи знань, аналітичних умінь і дослідницьких компетентностей щодо обґрунтування, оцінювання та моніторингу інвестиційних і інноваційних проєктів у сучасному фінансовому середовищі.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - екзамен.

Компетентності

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері фінансів, банківської справи, страхуванні та фондового ринку на основі системного наукового світогляду, професійної етики, загального культурного кругозору.

ЗК06. Здатність розробляти, оцінювати та запроваджувати проекти і управляти ними

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, на основі критичного переосмислення сучасної теорії, методології та практики, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері фінансів, банківської справи, страхуванні та фондовому ринку і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках.

СК04. Здатність використовувати методи та інструменти наукових досліджень, застосовувати сучасні інформаційні технології, економіко-математичні моделі, інформаційно-аналітичні програмні продукти та системи для обґрунтування, підтвердження/спростування гіпотез та визначення тенденцій розвитку об'єктів дослідження у сфері фінансів, банківської справи, страхуванні та фондовому ринку.

СК05. Здатність до виявлення тенденцій та визначення закономірностей розвитку фінансово-економічних процесів на макро-, мезо- та/або мікроекономічному рівнях.

СК07. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо формування, розподілу та використання фінансових ресурсів за різними напрямками та сферами фінансової діяльності.

Результати навчання

РН01. Глибоко розуміти загальні принципи та методологію наукових досліджень та застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

РН02. Мати концептуальні та методологічні знання, демонструвати дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку і на межі предметних галузей, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

РН03. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, за результатами аналізу наукових джерел інформації, економіко-математичного моделювання.

РН04. Застосовувати сучасні інформаційні технології та системи, програмне забезпечення у науковій діяльності для пошуку та критичного аналізу інформації.

РН05. Розробляти, оцінювати та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які спрямовані на розв'язання значущих проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку з урахуванням соціально-економічних, етичних, екологічних і правових аспектів та управляти ними.

РН06. Розробляти та обґрунтовувати управлінські рішення, пов'язані з підвищенням результативності, дієвості та ефективності формування та використання фінансових ресурсів за різними напрямками та сферами фінансової діяльності.

РН09. Вміти виконувати оригінальні дослідження в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та міждисциплінарних напрямках і кваліфіковано відобразити їх результати у наукових публікаціях.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредитів ECTS): лекції – 20 год., практичні заняття – 20 год., самостійна робота – 80 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Освітній компонент «Аналіз інвестиційних та інноваційних проєктів» відповідно до структурно-логічної схеми освітньої програми спирається на освітні компоненти: «Студії з фінансів, банківської справи та страхування», «Сучасні методи досліджень з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку».

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання. Вони передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у аспірантів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Аспіранти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох та більше слухачів.

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Лекції

Теми лекцій	Кількість годин
Тема 1. Теоретичні основи інвестиційних та інноваційних проєктів Розглядаються сутність інвестиційного проєкту, його відмінність від звичайного господарського рішення, а також специфіка інноваційного проєкту. Окремо аналізуються етапи життєвого циклу проєкту: ініціювання, розроблення, реалізація, моніторинг і завершення.	2
Тема 2. Джерела фінансування інвестиційних та інноваційних проєктів Тема охоплює внутрішні та зовнішні джерела фінансування, включно з власним капіталом, банківськими кредитами, лізингом, державними програмами, грантами, венчурним капіталом і краудфандингом. Особлива увага приділяється вартості капіталу, структурі фінансування та впливу джерел коштів на ризик проєкту.	4
Тема 3. Передінвестиційний аналіз та обґрунтування доцільності проєкту Вивчаються підходи до попереднього відбору проєктів, логіка техніко-економічного обґрунтування та методи збору інформації для прийняття рішень. Розглядаються маркетинговий, технічний, організаційний і фінансовий аналіз як складові передінвестиційної підготовки. Окремо аналізуються критерії доцільності запуску проєкту в умовах обмежених ресурсів.	2
Тема 4. Методи оцінювання ефективності інвестиційних проєктів Тема присвячена класичним і сучасним методам оцінки ефективності: чиста приведена вартість, внутрішня норма дохідності, індекс прибутковості,	4

дисконтований і простий період окупності. Пояснюються переваги та недоліки кожного методу, а також їх застосування залежно від типу проекту. Розглядаються проблеми порівняння взаємовиключних проектів.

Тема 5. Аналіз грошових потоків та дисконтованих показників 2

Розглядається формування проектних грошових потоків, їх прогнозування та класифікація на операційні, інвестиційні й фінансові. Пояснюються принципи дисконтування майбутніх надходжень і витрат, а також роль ставки дисконту у фінансовій оцінці. Тема включає аналіз грошового потоку як основи прийняття інвестиційного рішення.

Тема 6. Ризики та невизначеність в аналізі проектів 2

Вивчаються типи ризиків: ринкові, фінансові, операційні, технологічні, правові та інституційні. Розкриваються методи їх ідентифікації, кількісної оцінки та мінімізації. Особлива увага приділяється сценарному аналізу, аналізу чутливості, методу імовірнісних оцінок і резервуванню.

Тема 7. Особливості аналізу інноваційних та стартап-проектів 2

Тема присвячена аналізу проектів із високою невизначеністю, обмеженою історією діяльності та підвищеними технологічними ризиками. Розглядаються підходи до оцінювання нематеріальних активів, інтелектуальної власності, R&D-витрат і потенціалу масштабування. Аналізуються специфічні методи оцінки стартапів і венчурних ініціатив.

Тема 8. Прийняття управлінських рішень на основі проектного аналізу 2

Розглядається використання результатів інвестиційного та інноваційного аналізу для вибору оптимальної альтернативи. Пояснюються принципи порівняння проектів за фінансовими, стратегічними та соціально-економічними критеріями. Тема завершується вивченням ролі аналітичних висновків у фінансовому управлінні та дослідницькій практиці.

Загальна кількість годин 20

Практичні заняття

Теми практичних/семінарських занять

Кількість годин

Вагові коефіцієнти а

Тема 1. Теоретичні основи інвестиційних та інноваційних проектів

4

0,2

Класифікація та паспортизація інвестиційних і інноваційних проектів. Здобувачі вчать визначати вид проекту, його цілі, учасників, ресурси, строки та очікувані результати. Виконується аналіз реальних або модельних прикладів, де потрібно скласти короткий паспорт проекту.

Тема 2. Джерела фінансування інвестиційних та інноваційних проектів

2

0,1

Розглядаються різні варіанти фінансування проекту та їх вплив на ризик і дохідність. Порівнюється власний і позиковий капітал, визначаються вартість ресурсів і обґрунтовують оптимальну структуру фінансування. Практика включає розрахунок середньозваженої вартості капіталу.

Тема 3. Передінвестиційний аналіз та обґрунтування доцільності проекту

2

0,1

Підготовка передінвестиційного обґрунтування. Здобувачі аналізують вихідні дані про проект, формують попередні припущення та готують коротке техніко-економічне обґрунтування. Використовуються кейси щодо запуску

виробництва, цифрового сервісу або інноваційного продукту. Особлива увага приділяється виявленню слабких місць проекту ще до стадії інвестування.

Тема 4. Методи оцінювання ефективності інвестиційних проєктів Розрахунок показників ефективності проєкту. Розрахунки NPV, IRR, PI, PP і DPP. Розглядаються випадки різної тривалості проєкту, нерівномірних грошових потоків та різних ставок дисконту. Результати інтерпретуються з позиції інвестора, кредитора та менеджера проєкту.	4	0,2
Тема 5. Аналіз грошових потоків та дисконтованих показників Прогнозується надходження й витрати проєкту, формуються таблиці грошових потоків і визначається чистий потік за періодами. Розглядаються інфляційні коригування, податкові ефекти та амортизаційні складові. Завданням є побудова реалістичної моделі руху коштів для оцінки проєкту.	2	0,1
Тема 6. Ризики та невизначеність в аналізі проєктів Здобувачі ідентифікують основні ризики проєкту, ранжують їх за ймовірністю та силою впливу, а також пропонують способи реагування. Виконуються вправи з аналізу чутливості основних показників до зміни ціни, обсягу продажу, витрат і ставки дисконту. Окремо моделюються песимістичний, базовий і оптимістичний сценарії.	2	0,1
Тема 7. Особливості аналізу інноваційних та стартап-проєктів Аналіз інноваційного або стартап-проєкту. Кейс інноваційного проєкту з урахуванням нематеріальних активів, науково-дослідної складової та потенціалу ринкового масштабування. Обговорюються труднощі оцінювання таких проєктів через відсутність стабільних фінансових результатів. Розглядаються підходи до оцінки комерційної привабливості та венчурного потенціалу.	2	0,1
Тема 8. Прийняття управлінських рішень на основі проєктного аналізу Презентація аналітичного висновку щодо проєкту. Висновок має містити опис проєкту, фінансові розрахунки, ризики, рекомендацію щодо реалізації та короткий управлінський висновок. Це заняття поєднує всі попередні теми та формує навички академічної й прикладної аргументації.	2	0,1
Загальна кількість годин	20	$\sum_{i=1}^n a_i = 1$

Лабораторні заняття

Не передбачені.

Контрольні роботи

Теми контрольних робіт

Вагові
коефіцієнти b

Тема. Комплексна контрольна робота з компонента «Аналіз інвестиційних та інноваційних проєктів». Вирішення практичних завдань та ситуацій. 1

Самостійна робота

До самостійної роботи відноситься самостійне опрацювання теоретичного матеріалу та виконання індивідуального завдання

Опрацювання теоретичного матеріалу

Теми для самостійного вивчення	Кількість годин
Тема 1. Теоретичні основи інвестиційних та інноваційних проєктів Порівняльний аналіз методологій PMBOK, PRINCE2 та Agile у фінансовому секторі.	2
Тема 2. Джерела фінансування інвестиційних та інноваційних проєктів Аналіз механізмів крипто-краудфандингу та токенизації активів для залучення інвестицій.	2
Тема 3. Передінвестиційний аналіз та обґрунтування доцільності проєкту Використання методів Data Mining та Big Data для прогнозування успішності інвестицій.	2
Тема 4. Методи оцінювання ефективності інвестиційних проєктів Методи корекції показників NPV та IRR з урахуванням реальних опціонів (Real Options Valuation).	4
Тема 5. Аналіз грошових потоків та дисконтованих показників Моделювання грошових потоків за умов високої волатильності валютних курсів та гіперінфляції.	4
Тема 6. Ризики та невизначеність в аналізі проєктів Використання методів Монте-Карло та імітаційного моделювання в Excel для оцінки фінансових ризиків.	2
Тема 7. Особливості аналізу інноваційних та стартап-проєктів Оцінювання вартості інтелектуальної власності та технологічних стартапів на стадії "seed".	2
Тема 8. Прийняття управлінських рішень на основі проєктного аналізу Розробка інтегрованих систем KPI для моніторингу ефективності інвестиційних портфелів. Перехід від аналізу окремого проєкту до стратегічного управління портфелем проєктів через KPI.	2
Загальна кількість годин	20

Тематика індивідуальних завдань

Індивідуальне завдання спрямоване на розвиток дослідницьких компетентностей і вміння обґрунтовувати інвестиційні рішення.

Здобувач самостійно обирає об'єкт аналізу (реальний проєкт, інноваційний стартап або модельна ситуація).

Завдання виконується протягом навчальних тижнів і подається на перевірку до залікового тижня.

Теми індивідуального завдання

1. Оцінка інвестиційної привабливості інноваційного проєкту в умовах цифрової економіки.
2. Порівняльний аналіз методів фінансування стартап-проєкту (від ангельських інвестицій до краудфандингу).

3. Аналіз чутливості та ризиків реального інвестиційного проєкту за допомогою сценарного моделювання.
4. Порівняльна оцінка ефективності альтернативних інвестиційних стратегій підприємства.
5. Розробка та оптимізація фінансової моделі інвестиційного проєкту (NPV, IRR, PI, PP, DPP).
6. Аналіз впливу структури капіталу та джерел фінансування на вартість проєкту (WACC).
7. Дослідження інструментів державної та міжнародної підтримки інвестиційних та інноваційних проєктів в Україні.
8. Особливості оцінки нематеріальних активів (IP) в інноваційних та R&D проєктах.
9. Використання технологій блокчейн та смарт-контрактів у фінансуванні та управлінні інвестиційними проєктами.
10. Аналіз ESG-критеріїв та сталого розвитку в інвестиційному проєктуванні: методи інтеграції.
11. Оцінка ефективності впровадження проєктів цифрової трансформації (ERP, AI, Cloud) на підприємстві.
12. Проєктне фінансування великих інфраструктурних об'єктів: механізми мінімізації ризиків та фінансова стійкість.
13. Аналіз ефективності венчурного інвестування в проєкти з високим ступенем технологічного ризику.
14. Методичні підходи до оцінювання інтелектуального капіталу в інноваційно-активних компаніях.
15. Стратегії виходу (Exit Strategy) інвесторів з інноваційних проєктів та оцінка їх результативності.

Загальна кількість годин	60
Загалом	$\sum_{i=1}^n c_i=2$

Неформальна освіта

Здобувач має можливість перезарахувати окремі теми дисципліни шляхом: проходження професійних курсів чи тренінгів, онлайн-освіти, професійних стажувань, у сфері, що відповідає навчальним цілям компонента.

Для зарахування необхідно надати: сертифікат (електронний або друкований) про проходження курсу/стажування, опис програми тренінгу із зазначенням змісту тем, обсягу та тривалості.

Рекомендовані курси, тренінги, стажування

Курс «Portfolio Management & Investment Analysis Mastery». Analyze equities, bonds, and portfolio risk-return dynamics. Apply valuation models and asset allocation strategies. Construct and manage portfolios using market and behavioral insights. (Можливість перезарахування Тем 6 Ризику та невизначеність в аналізі проєктів - 2 години).

<https://www.coursera.org/learn/master-portfolio-management-investment-analysis#about>

Література, навчальні матеріали та інформаційні ресурси

Основна література

1. Інвестиційний аналіз : навчальний посібник / І. Мойсеєнко, І. Рєвак, Г. Миськів, Н. Чапляк. - Львів: ЛьвДУВС, 2019. 276 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/2844>
2. Горовий Д. А. Інвестиційне забезпечення впровадження інновацій на промисловому підприємстві з урахуванням ризиків : монографія / Д. А. Горовий, А. В. Івахненко, О. В. Манойленко ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків : Видавець Іванченко І. С., 2023. 242 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/72837>
3. Колосок С. І. Розроблення та реалізація інвестиційного проєкту : підручник / С. І. Колосок, Ю. О. Мирошниченко, Г. А. Мішеніна. Суми : Сумський державний університет, 2021. – 121 с. URL:

Додаткова література

1. Манойленко О. В., Кузнецова С. О., Кравченко А. О. Альтернативні методи інвестування для стабілізації ділової активності країни в період військових загроз. Інфраструктура ринку. 2024. № 80. С. 79-84. URL: <https://doi.org/10.32782/infrastruct80-14>
2. Манойленко О. В., Івахно П. В. Інтеграція токеноміки та мультифакторної оцінки вартості бізнес-проектів у DeFi-секторі. Бізнес інформ. 2025. № 5. С. 408-414. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-5-408-414>
3. Манойленко О. В., Волоснікова Н. М., Решетняк Н. Б. Комплексна система імітаційного моделювання оцінки ефективності управління фінансовим ресурсним забезпеченням корпоративної безпеки промислового підприємства на мікроекономічному рівні. Бізнес-Інформ. 2022. № 9. С. 27-33.
4. Манойленко О. В., Сергієнко О. А., Гапоненко О. Є. Моделювання інноваційної активності ієрархічних систем: оцінка дифузії інновацій та економічного ефекту наявного потенціалу та результатів. *Проблеми економіки*. 2020. № 1 (43). С. 312-324.
5. Манойленко О. В., Кравченко С. М. Теоретико-методичні аспекти удосконалення державної інвестиційної політики з розвитку сектора наукоємних виробництв. *Проблеми економіки*. 2014. № 4. С. 104-109.
6. Wolfart, S. B., Bortoluzzi, S. C., Schenatto, F. J. A., & de Lima, J. D. Methodologies for analyzing the economic viability of investment projects in dairy cattle: A systematic literature review. *Custos e @gronegócio*. 2022. No 18(Special Issue), pp. 145–169.
7. F Fersi, S., & Chtourou, N. Economic analysis of investment projects in renewable energies for a sustainable energy system. *International Journal of Global Energy Issues*. 2018. No 41(5/6). pp. 323–339. URL: <https://doi.org/10.1504/IJGEI.2018.097205>
8. Siciliano, G., Barontini, F., Islam, D.M.Z. et al. Adapted cost-benefit analysis methodology for innovative railway services. *Eur. Transp. Res. Rev.* 2016. No 8(23). URL: <https://doi.org/10.1007/s12544-016-0209-5>

Інформаційні ресурси

1. Державна податкова служба України. Офіційний портал. – Режим доступу: <https://tax.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL:<http://www.kmu.gov.ua>
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL:<http://www.minfin.gov.ua>
4. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL:<https://tax.gov.ua>
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL:<http://www.ukrstat.gov.ua>

Система оцінювання

Академічні успіхи здобувача вищої освіти визначаються за допомогою критеріїв та системи оцінювання знань та вмінь здобувачів, яка використовується в НТУ “ХПІ” (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2025/03/Polozhennya-pro-kryteriyi-otsinyuvannya-znan-ta-vmin-i-pro-rejtyng-zdobuvachiv.pdf>)

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, а також контрольних робіт. Підсумковий контроль здійснюється за результатами екзамену або в результаті накопичення оцінок з окремих тем у разі виконання здобувачем усіх видів поточних контрольних заходів. За умовами виконання

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

здобувачем контрольної роботи з освітнього компоненту на контрольному заході, але за відсутності результатів поточного контролю (практичні заняття), здобувач не може бути атестованим із освітнього компоненту до ліквідації ним поточної заборгованості. Розрахункове значення у кількісній формі підсумкової оцінки визначається за формулою:

$$O = \Sigma(K_i \times O_i) / \Sigma K_i$$

де K_i – кількість кредитів i -го виду занять; O_i – оцінка у кількісній формі (бали) з i -го виду занять. Розподіл кредитів за видами занять з освітнього компоненту

Види занять	Кількість кредитів / ваговий коефіцієнт (K_i)	Максимальна оцінка (O_i), бали	$K_i \times O_i$ (Максимум)
Практичні роботи	1	100	100
Контрольна робота	1	100	100
Індивідуальне завдання	2	100	200
	$\Sigma K_i=4$		$\Sigma K_i \times O_i = 400$

Оцінювання кожного виду занять (O_i) здійснюється за 100-бальною шкалою.

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Завідувач кафедри
Олександр МАНОЙЛЕНКО

Гарант ОП
Олександр МАНОЙЛЕНКО